

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

CELSO RODRÍGUEZ PADRÓN, SECRETARI GENERAL DEL CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL,

CERTIFICO: QUE EL PLE DEL CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL, A LA SEVA REUNIÓ DEL DÍA DE LA DATA, HA APROVAT L'INFORME SOBRE EL PROJECTE DE REIAL DECRET SOBRE IMPLANTACIÓ A LA ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA DEL SISTEMA INFORMÀTIC DE TELECOMUNICACIONS LEXNET PER A LA PRESENTACIÓ D'ESCRITS I DOCUMENTS, EL TRASLLAT DE CÒPIES I LA REALITZACIÓ D'ACTES DE COMUNICACIÓ PROCESSAL PER MITJANS TELEMÀTICS, ESSENT LITERALMENT:

I

ANTECEDENTS

Per ofici de 8 de juny de 2006, que va tenir entrada al Consell General del Poder Judicial el mateix dia, l'Excm. Secretari d'Estat de Justícia, d'acord amb allò que estableix l'article 108.1 de la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial, va sol·licitar d'aquest Consell l'emissió d'informe sobre el Projecte de Reial Decret sobre implantació a l'Administració de Justícia del sistema informàtic de telecomunicacions LexNET per a la presentació d'escrits i documents, el trasllat de còpies i realització d'actes de comunicació processal per mitjans tècnics.

La Comissió d'Estudis i Informes d'aquest Consell, a la seva reunió del dia 20 de juny de 2006, va designar ponent del present informe a l'Excm. Sr. D. Javier Laorden Ferrero, i es va aprovar en sessió de data 4 de juliol de 2006 per a la seva remissió al Ple.

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

II

CONSIDERACIONS GENERALS SOBRE LA FUNCIO CONSULTIVA DEL CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

L'article 108.1 de la Llei Orgànica del Poder Judicial atribueix al Consell General del Poder Judicial l'exercici de la funció consultiva pel que fa als avantprojectes i disposicions generals de l'Estat i de les Comunitats Autònomes que afecten de manera total o parcial les següents matèries: "a) Determinació i modificació de les demarcacions judicials i de la seva capitalitat en els termes de l'article 35 d'aquesta Llei"; "b) Fixació i modificació de la plantilla orgànica de Jutges / esses, Magistrats / ades, Secretaris / àries i personal que presti serveis a l'Administració de Justícia"; "c) Estatut orgànic de Jutges / esses i Magistrats / ades"; "d) Estatut orgànic dels / de les Secretaris / àries i de la resta del personal al servei de l'Administració de Justícia"; "e) Normes processals o bé que afectin aspectes jurídic – constitucionals de la tutela davant els Tribunals ordinaris de l'exercici de drets fonamentals i qualssevilla altres que afectin la constitució, organització, funcionament i govern dels Jutjats i Tribunals"; "f) Lleis penals i normes sobre règim penitenciari"; "g) Aquelles altres que li atribueixin les lleis."

En vista d'aquesta disposició legal, en una interpretació correcta de l'abast i sentit de la potestat d'informe que se li reconeix al Consell General del Poder Judicial, el parer que li correspon d'emetre a l'Avantprojecte remès s'haurà de limitar a les normes substantives o processals que s'hi inclouen específicament, i evitarà qualsevulla consideració sobre qüestions alienes al Poder Judicial o a l'exercici de la funció jurisdiccional que té encomanada.

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

El Consell General del Poder Judicial ha anat delimitant l'àmbit de la seva potestat d'informe partint de la distinció entre un àmbit estricte, que coincideix en termes literals amb l'àmbit material definit al citat article 108.1 de la Llei Orgànica del Poder Judicial, i un àmbit ampliat que deriva de la posició del Consell com a òrgan constitucional del govern del Poder Judicial. Per tant, dins del primer àmbit, l'informe que s'ha d'emetre s'haurà de referir, de manera principal, a les matèries previstes en el precepte citat, eludint, si més no amb caràcter general, la formulació de consideracions relatives al contingut de l'Avantprojecte en totes les qüestions no incloses a l'article citat 108.1 de la Llei Orgànica del Poder Judicial. Quant a l'àmbit ampliat, es pot dir que el Consell General del Poder Judicial ha d'expressar també el seu parer sobre els aspectes del Projecte que afectin drets i llibertats fonamentals, pel que fa a la posició prevalent i d'eficàcia immediata de què gaudeixen per disposició expressa de l'article 53 de la Constitució. En aquest punt, cal partir especialment dels pronunciaments del Tribunal Constitucional, com a intèrpret suprem de la Constitució, les resolucions del qual, dictades en tota mena de processos, constitueixen la font directa d'interpretació dels preceptes i principis constitucionals, i vinculen tots els jutges / esses i tribunals. A més del que ja s'ha dit, d'acord amb el principi de col·laboració entre els òrgans constitucionals, el Consell General del Poder Judicial ha estat indicant la oportunitat d'efectuar en els seus informes altres consideracions, relatives tant a qüestions de tècnica legislativa pura, o terminològiques, amb l'ànim de contribuir tant a millorar la correcció dels textos normatius, com a la seva efectiva aplicabilitat i incidència sobre els processos jurisdiccionals, ja que són els òrgans jurisdiccionals els qui han d'aplicar posteriorment a la pràctica les normes corresponents.

III

ESTRUCTURA I CONTINGUT DE L'AVANTPROJECTE

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

El Projecte objecte d'informe per part d'aquest Consell, neix amb l'objectiu de potenciar la incorporació plena de les tecnologies de la comunicació a l'àmbit de la Administració de Justícia, constatada la importància de les esmentades tecnologies en el desenvolupament de les diverses activitats socials i econòmiques en un context internacional de progrés tècnic dins del marc de l'anomenada societat de la informació.

En aquest entorn, com assenyala l'Exposició de Motius del Reial Decret projectat, del qual no es pot excloure la Administració de Justícia, el sistema informàtic LexNET s'integra al pla de modernització d'aquesta Administració; finalitat aquesta que exigeix la incentivació de la utilització de noves tecnologies en la gestió processal, de tal manera que les formes de treball de les "oficines judicials evolucionin i s'adaptin a la societat de la informació", tal i com requereixen cada vegada més els ciutadans, i demanen els professionals que els representen.

Els avantatges de la utilització de les noves tecnologies de la informació en la gestió processal resultaran en una eficàcia i qualitat augmentades de l'atenció al ciutadà. No obstant el que s'ha dit, aquests nous mitjans tècnics incorporen també uns riscos, que, en el cas de l'Administració de Justícia i de la tramitació processal dels assumptes, adquireixen una virtualitat notable.

Per tant, la regulació de la matèria ha de fer front també a la imposició de l'acompliment de requisits i a l'exigència de garanties en el seu ús.

El sistema LexNET regulat en aquest Reial Decret se serveix del correu electrònic protegit i de la signatura electrònica com a eines informàtiques bàsiques. La seva regulació es construeix, des de les perspectives tècniques i amb les modalitats necessàries, a partir i sobre la base dels principis, requisits i exigències aplicables en la matèria, és a dir, de manera especial,

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

a la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de setembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, al Reial Decret 994/1999, d'11 de juny, pel qual s'aprova el reglament de mesures de seguretat dels fitxers automatitzats que continguin dades de caràcter personal, a la Llei 59/2003, de 19 de desembre, de signatura electrònica, així com també al Reglament 1/2005, dels aspectes accessoris de les actuacions judicials (Acord del Ple del Consell General del Poder Judicial, de 15 de setembre), i a la Instrucció 2/2003, de 26 de febrer, del Ple del Consell General del Poder Judicial, que aprova el Codi de Conducta per a usuaris d'Equips i Sistemes Informàtics al Servei de la Administració de Justícia.

Amb caràcter general, el Reial Decret enllaça amb les previsions dels articles 230 LOPJ (que preveu la possibilitat que òrgans judicials i ciutadans que actuen davant seu utilitzin, amb respecte ple a les lleis de procediment, en les seves relacions, mitjans tècnics, electrònics, informàtics i telemàtics, compatibles entre ells, sempre que hi hagi condicions de seguretat, autenticitat, integritat, constància fefaent de la seva realització, moment en què es realitza, i garanties de confidencialitat de les dades de caràcter personal), i 135.5 (pel que fa a la tramesa i recepció d'escrits i documents), 135.6 (trasllat previ de còpies entre Procuradors), i 162 (pràctica dels actes processals de comunicació), tots de la LEC.

El Projecte de Reial Decret consta de dotze articles, dues disposicions addicionals (la primera destinada a determinar l'àmbit territorial d'implementació, i la segona a la fixació de l'àmbit subjectiu d'aplicació), una Disposició transitòria Única (que preveu la implantació gradual del sistema), i dues Disposicions finals (la primera, que habilita el Ministre de Justícia per modificar i aprovar la relació de camps inclosa en els formularis normalitzats reflectits en els tres Annexos del text normatiu; i la segona, que assenyala el dia següent a la seva publicació en el BOE com a data d'entrada en vigor del text).

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

En els primers preceptes del Projecte es recullen les referències generals a l'objecte i àmbit d'aplicació (art. 1), la definició i les característiques del sistema (art. 2), i la seva aplicació conforme a allò que disposa la llei de protecció de dades de caràcter personal.

Són els preceptes següents els que contenen el règim aplicable al sistema LexNET, i en concret aspectes que es refereixen a condicions, requisits, característiques i garanties tècniques d'aquest sistema. Dit d'una altra manera, el Projecte no regula l'eficàcia jurídica dels actes de comunicació processal, ni la seva naturalesa, ni la finalitat; tan sols inclou les modulacions i adaptacions necessàries originades pel recurs a un suport tècnic nou de relació – comunicació, el medi informàtic; suport que es caracteritza per no ser un suport físic, i que, en conseqüència, requereix diferències en la realització pràctica de la comunicació i, essencialment, garanties de confidencialitat, integritat de l'emissió i la recepció, compatibilitat d'equips, seguretat del sistema, per citar-ne alguna.

A abordar aquestes qüestions i d'altres de naturalesa equivalent estarà dedicada la resta de l'articulat.

L'article 4 recull el règim d'utilització del sistema LexNET, amb la previsió d'ús obligatori per a Secretaris / es judicials i funcionaris / àries dels Cossos al servei de la Administració de Justícia, que figuren a l'Annex II del Reial Decret (relatiu a la relació d'usuaris / àries), destinats a Oficines Judicials que disposin del sistema i que estiguin dotades dels mitjans precisos, i per als Col·legis de Procuradors que també tinguin aquests mitjans tècnics. S'estableix, a continuació, que el sistema LexNET constitueixi una via de comunicació preferent "amb aquells que constin donats d'alta com a usuaris en el sistema", i preveu la possibilitat que causes tècniques impedeixin la utilització normal d'aquests mitjans tècnics.

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

A l'article 5 s'enuncien les diferents funcionalitats que presta el sistema LexNET, i que el Projecte concreta en: presentació, transport d'escrits processals i dels documents que els acompanyin, distribució i remissió a l'Oficina Judicial, gestió del trasllat de còpies, amb acreditació de la data i l'hora del trasllat i dels Procuradors personats, realització d'actes de comunicació processal, expedició de resguards electrònics, integrables a les aplicacions de gestió processal, justificatius i acreditatius de la realització correcta de la presentació d'escrits i documents annexes, trasllats de còpies i remissió i recepció d'actes de comunicació processal, amb la inclusió, en tots els casos, de la data i l'hora efectiva, constància d'assentament de cadascuna de les transaccions telemàtiques, amb identificació del remitent i del destinatari, data i hora i procés judicial a què es refereix, amb expressió del tipus de procediment, número i any, i qualsevulla altra que se li atribueixi.

L'administració del sistema s'encarrega al Ministeri de Justícia, sense perjudici de les competències assumides en matèria de Justícia per les Comunitats Autònomes i dels termes dels Convenis de Col·laboració subscrits amb aquestes Comunitats Autònomes (art. 6).

La disponibilitat del sistema telemàtic, qüestió que aborda l'article 7, queda establerta en les vint-i-quatre hores del dia, al llarg de tot l'any, sense perjudici de les parades tècniques necessàries per al manteniment del sistema, o d'altres raons de caràcter tecnològic. No obstant això, aquesta disponibilitat absoluta no implica cap mena d'alteració pel que fa a allò establert a la legislació processal en matèria de temps hàbil per a les actuacions processals, terminis i còmput.

La presentació d'escrits i documents, trasllat de còpies i actes de comunicació mitjançant aquest sistema requereix necessàriament que els usuaris complimentin, amb caràcter previ, tots els camps de dades obligatoris presents al formulari normalitzat i que s'incorporen a l'Annex I (art. 8).

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

El sistema permet, d'acord amb el text de l'article 9 del Projecte, acompanyar el formulari abans esmentat, amb el document electrònic annex, que contingui el mateix acte processal objecte de transmissió, així com d'altres, un per cadascun dels documents electrònics que s'afegeixin, cosa que permetrà a l'usuari comprovar la incorporació de tots abans de ser enviats. En el cas que per les característiques del document això no fos possible, "l'usuari farà arribar la mencionada documentació al destinatari fent servir altres mitjans, en la forma que estableixin les normes processals, i haurà de fer referència a les dades identificatives de l'enviament telemàtic al formulari al qual no va poder ser adjuntada" (art. 9).

Abans de procedir a l'enviament, el sistema requerirà la signatura electrònica reconeguda del remitent, tant en el formulari complimentat com en els documents annexats (art. 10).

Per finalitzar, els articles 11 i 12 es dediquen a la regulació de l'operativitat funcional de la presentació telemàtica d'escrits i documents i del trasllat telemàtic de còpies entre Procuradors i a la mateixa qüestió en relació amb els actes de comunicació processal, respectivament.

El primer es refereix, doncs, a la presentació telemàtica d'escrits i documents, (paràgraf 1 que es remet a allò dit als articles 8, 9 i 10 d'aquest mateix Projecte), al trasllat telemàtic de còpies entre Procuradors, el formulari del qual ha de permetre la possibilitat d'aquest trasllat segons el que disposa la normativa processal, un cop s'hagin completat les dades necessàries (segon apartat), i a la detecció i informació en cas de incidències, errors i deficiències en la transmissió (paràgraf 3), als efectes de ser esmenats, mitjançant un nou enviament o bé un altre mitjà. El sistema haurà de confirmar, al seu torn, la recepció per part del destinatari, i la manca de confirmació es constituirà en element per considerar que no s'ha produït la recepció.

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

Pel que fa a l'operativitat funcional de la realització telemàtica d'actes de comunicació processal, l'article 12 regula l'acreditació de la remissió i posada a disposició del destinatari de l'acte de comunicació, l'acreditació de la recepció de l'acte de comunicació per part del destinatari, i la constatació, comunicació i esmena d'incidències, errors i deficiències en la transmissió d'aquests actes.

El Projecte de Reial Decret es tanca amb tres Annexos dedicats, el primer, a la recepció de la relació de camps que cal complimentar en el formulari normalitzat per a la presentació d'escrits, a la relació d'usuaris, el segon, i a l'establiment dels requisits d'accés i requeriments tècnics del sistema, el tercer i últim.

IV

CONSIDERACIONS SOBRE EL CONTINGUT DE L'AVANTPROJECTE

La incorporació de les tecnologies de la comunicació a l'àmbit de la pluralitat d'activitats socials i econòmiques d'un país resulta un element fonamental per al progrés de tota la societat.

En aquest punt, al nostre país, com als del nostre entorn jurídic i polític, l'anomenada societat de la informació ha fet palesa, no tan sols la seva importància i la seva qualitat d'imprescindible amb la finalitat de la promoció i el desenvolupament de l'avenç social, sinó que a més s'ha mostrat com a factor d'integració (i aïllament) social, així com a instrument basilar en l'àmbit de les relacions entre el ciutadà i les Administracions públiques.

En una societat, com ara l'actual, on les relacions entre individus, poders i Administracions públiques, empreses – treballadors, entre d'altres, són cada

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

vegada més continuades, i que tenen necessitat de canals específics que permetin la seva continuïtat i fluïdesa, les possibilitats enormes que presenta la moderna tecnologia de la informació i de la comunicació són realitats que difícilment es poden deixar de banda.

Les Administracions públiques no han considerat impròpia, amb caràcter general, aquesta realitat, conscients del lloc que els correspon d'ocupar per a la efectiva extensió i implantació de l'ús de les noves eines tecnològiques a l'àmbit de la gestió pública, com a mitjans idonis i insubstituïbles tant per a la millora de l'eficàcia i l'eficiència gestora, com per a la potenciació de l'objectivitat i la transparència de l'actuació pública.

Cal recordar, en aquest sentit, la «inflació» normativa en matèria d'informació i de comunicació (la Llei reguladora de la de Societat de la Informació, les diverses i disperses normes relatives a comerç electrònic i a través de la xarxa de comunicació «Internet», la Llei 59/2003, de 19 de desembre, de signatura electrònica, la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, per no dir res de les pròpies de l'àmbit dels mitjans de comunicació, en procés continu i permanent de reforma), soferta en aquest país nostre durant els darrers anys; o els diferents Plans i Projectes (estatals i autonòmics) de promoció de l'ús de la informàtica en les relacions ciutadà – Administració Pública (n'hi ha prou amb citar els exemples de la «finestreta única» a través d'Internet, o la formalització del compliment d'obligacions tributàries per mitjà de suports electrònics); activitats que són, tanmateix, imatge i reflex d'actuacions i regulacions de contingut similar dins de l'àmbit de la Unió Europea.

L'Administració de Justícia, que es caracteritza per la constància de les relacions que entaula amb el particular – ciutadà i/o la seva representació legal, no pot quedar al marge d'aquest procés. La introducció de les noves tecnologies dins l'actuació, o més ben dit i amb més exactitud, dins la tramitació

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

dels expedients judicials, es mostra com a ineludible a fi d'aconseguir una prestació de la Justícia més àgil i eficaç, i en conjunt de més qualitat. Per a això serà necessària l'aplicació de mètodes d'organització i instruments de comunicació processal nous i de caràcter marcadament tècnic que requereixen, al seu torn, la modernització de l'estructura i els mitjans (materials, però també personals, és a dir, formació i actualització continua de funcionaris / àries i/o treballadors / ores) al servei de la Administració de Justícia, tal i com va quedar reflectit en el Preàmbul de la *Carta de Drets dels Ciutadans davant la Justícia*, aprovada com a Proposició no de Llei pel Ple del Congrés dels Diputats, amb data de 16 d'abril de 2002.

El Consell General del Poder Judicial no considera impropï aquest procés de desenvolupament i d'implantació progressiva de mitjans tècnics, ni tampoc les virtualitats i els avantatges que aquests mitjans tècnics representen pel que fa a la seva utilització en la tramitació i gestió processal.

Molt al contrari, de la mateixa manera que a l'àmbit de la informàtica i l'estadística judicial, aquest òrgan ha anat desenvolupant i promocionant l'ús de les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies per part del personal al seu servei.

Així, sense intenció exhaustiva, entre les actuacions més recents d'aquest Consell en aquesta matèria s'ha de destacar l'aprovació del Test de Compatibilitat dels Sistemes Informàtics de Gestió processal, adoptat per *Acord del Ple* d'aquest òrgan de 8 de novembre de 1999; l'adopció de la constitució del Servei Comú de Registre General Únic en el TSJ de Madrid, a fi d'aprofitar més bé els nous sistemes informàtics – Sistema Minerva –, potenciant així la qualitat i la rapidesa en el registre d'assumptes i la seva distribució i repartiment entre les diferents Secretaries (*Acord del Ple* de data de 28 de maig de 2003); l'aprovació del Conveni de col·laboració entre aquest Consell, el Ministeri de Justícia i la Conselleria de Justícia i Administració Pública de la Junta de

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

Andalucía, per a l'aplicació de NEDUIS i sistemes informàtics a la Secció VII de la Audiència Provincial de Málaga (*Acord del Ple de 27 d'octubre de 2005*); o de l'Addenda, per *Acord del Ple de 15 de desembre de 2005*, al Conveni de col·laboració celebrat entre la Fàbrica nacional de la Moneda i Timbre – Reial Casa de la Moneda i aquest Consell, per a la prestació de serveis de certificació de signatura electrònica, subscrit amb data 9 de desembre de 2003, adoptat per *Acord del Ple de 3 de desembre de 2005*.

Amb caràcter més general, el Reglament 1/2005, d'Aspectes Accessoris de les Actuacions Judicials (aprovat per *Acord del Ple del Consell General del Poder Judicial de 15 de setembre*), dedica el Títol V a la regulació «De l'establiment i gestió dels fitxers automatitzats sota la responsabilitat dels òrgans judicials», és a dir, els fitxers automatitzats esmentats a l'article 230.5 LOPJ, a saber, els constituïts amb les dades de caràcter personal que figuren en els processos judicials que es coneguin i els que consten en els processos governatius, i el Títol VI a la previsió «Del procediment d'aprovació dels programes, aplicacions i sistemes informàtics de la Administració de Justícia», marc normatiu aplicable als mateixos programes i aplicacions informàtiques, o sigui, als previstos a l'article 230.5 LOPJ.

Així mateix, per *Acord del Ple* d'aquest Consell, amb data 26 de febrer, es va aprovar la Instrucció 2/2003 que recull el Codi de Conducta per a usuaris / àries d'Equips i sistemes Informàtics al Servei de l'Administració de Justícia.

Instrucció que, sobre la base de l'article 230.5 LOPJ i els respectius preceptes del Reglament d'Aspectes Accessoris de les Actuacions Judicials, procedeix a l'establiment de la definició, als efectes d'aplicació de la norma, dels termes usuari / ària (que remet a tots els professionals que presten els seus serveis als òrgans judicials i exemplifica en Jutges / esses, Magistrats / ades, Secretaris / àries Judicials, funcionaris / àries, personal laboral, Metges / esses Forenses, Contractats / ades, etc., és a dir, no es tracta d'una relació

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

tancada) i Administració / ons Pública / ques (identificades com a les diferents Administracions amb competència sobre mitjans materials i humans al servei de l'Administració de Justícia i, en el seu cas, Comunitats Autònomes), que s'erigeixen en el Servei de Suport; i a la determinació del codi a què han d'ajustar la seva conducta els usuaris / àries de serveis, programes i arxius informàtics d'aquest tipus (ús professional exclusiu i personal limitat i restringit), respecte a la legislació en matèria de protecció de dades personals, registre d'informació, actualització permanent, autenticitat, integritat i privacitat de la informació sobre els procediments judicials, i seguiment de l'activitat, deure de col·laboració general en el manteniment i en la millora constant de l'aplicació informàtica de gestió processal i dels documents que la integren, seguretat en (i de) els programes i arxius informàtics, accés a la xarxa interna de l'organització i identificació de l'usuari / ària, navegació i utilització de la xarxa Internet i del correu electrònic (*e-mail*), així com els aspectes relatius a la signatura electrònica, de manera singular, a la responsabilitat de custòdia de la clau privada que correspon a cadascun dels usuaris / àries.

Aquest procés de modernització de l'Administració de Justícia, posa el marc a la implantació del sistema informàtic LexNET, una implantació que, amb l'objectiu d'assolir una realitat judicial informatitzada, exigeix la incentivació de l'ús de noves tecnologies en els sistemes de gestió processal, i que va ser aprovat per l'*Acord del Ple del Consell General del Poder Judicial de 28 de setembre de 2005* (núm. D'Acord 44).

El Projecte de Reial Decret que s'informa aquí, limita la seva regulació a les especificacions tècniques, a les condicions generals i als requisits del sistema LexNET, a la fixació dels termes adequats per al seu funcionament, dins del marc d'allò que preveu la regulació general substantiva aplicable (és a dir, legislació sobre protecció de dades. Signatura electrònica, i de manera singular normativa processal aplicable als actes de comunicació).

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

Cal subratllar que aquest text normatiu, l'objecte d'aquest informe, no regula, ni estableix, ni modifica els efectes jurídics d'aquest tipus d'actes, qüestió, sens dubte, reservada a la llei (per tant, al legislador). Des d'aquesta perspectiva és del tot respectuós amb la legislació processal, a la qual es remet la qüestió de l'eficàcia jurídica dels ja esmentats actes de comunicació processal.

A aquests efectes, convé senyalar que els efectes jurídics d'aquests actes no es veuen modificats, ni transformats per la utilització de mitjans tècnics. Tampoc la seva finalitat i conseqüències del mitjà amb què es realitza.

No obstant això, és cert que la introducció d'instruments telemàtics planteja nous aspectes en la seva realització que deriven i són de caràcter marcadament tècnic.

En aquest punt, el Projecte regula de manera adequada la qüestió, ja que garanteix el funcionament durant les vint-i-quatre hores del dia (sense perjudici de la realització de feines de manteniment o parades del sistema per causa de raons tècniques, planificades i avisades amb una antelació mínima de vint dies), sense que això suposi l'alteració d'allò establert legalment amb relació al temps hàbil per a les actuacions processals, terminis i còmput, ni permeti un tracte discriminatori en la tramitació i resolució dels processos judicials.

El sistema té com a base la utilització del correu electrònic protegit, és a dir, dotat i complides les mesures i exigències necessàries respecte de la seguretat i fiabilitat de la comunicació, i de la signatura electrònica.

En aquest punt es remet i reflecteix les citades mesures i exigències de seguretat, que són les establertes a la Llei 59/2003, de 19 de desembre, que

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

inclou les garanties d'autenticitat, integritat, confidencialitat i no repudi de les comunicacions.

Ara bé, cal destacar que el sistema afegeix noves mesures de garantia, que responen a la naturalesa pròpia de la realitat de regular, és a dir, la tramitació, la comunicació processal, el trasllat i recepció de documentació mitjançant mitjans telemàtics; actes de comunicació i enviament de documentació de vital importància per a la defensa dels drets i els interessos dels individus, per tant, per a l'efectivitat del dret a la tutela judicial efectiva. Aquestes mesures són les relatives al segell de custòdia i al segell de temps.

La implantació de la via telemàtica no exclou l'ús de l'existent en aquest moment, sinó que es presenta com una opció que obre noves possibilitats tant als ciutadans i a la seva representació legal i processal, com a l'Administració de Justícia, ja que amplia els canals d'accés i facilitació d'actuació davant dels tribunals.

Es tracta, doncs, de mesures de reforç, no substitutives, que es preveuen d'implantació progressiva, amb una utilització de caràcter voluntari, excepte per als Secretaris / àries judicials i funcionaris / àries dels Cossos al servei de l'Administració de Justícia (amb destinació en Oficines Judicials que disposin del sistema i que estiguin dotades dels mitjans tècnics necessaris), d'una banda, i per als Col·legis de Procuradors, de l'altra, que comptin amb els mitjans tècnics necessaris (art. 4 del projecte).

Aquesta instauració limitada no impedeix una extensió posterior. El Projecte es mostra prudent i s'ha de valorar positivament que no pretengui, de ple, una implantació generalitzada i ràpida, per a la que probablement ni l'Administració de Justícia, ni els professionals ni els ciutadans estan completament preparats.

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

D'aquesta manera, es disposa la implementació gradual del sistema a la Disposició transitòria Única, tenint en compte les possibilitats tècniques i pressupostàries i la incorporació eventual d'altres possibles usuaris / àries del sistema LexNET (Disposició transitòria Única).

Així, doncs, en conjunt, el text del Projecte de Reial Decret realitza una regulació adequada i raonable de la qüestió, es planteja la consecució de l'objectiu d'implantació de mitjans telemàtics a l'Administració de Justícia de forma pausada, controlada, conscient dels avantatges enormes que ofereixen, però també dels riscos eventuais que, en una matèria tan sensible als efectes de garantia i protecció de drets i interessos individuals, amb inclusió de drets fonamentals (i el primer i de forma irreparable el dret a la tutela judicial efectiva que reconeix la nostra Constitució a l'article 24), poden tenir.

Certament, el text del Projecte es desenvolupa dins dels termes permesos per la legislació processal aplicable, així els articles 230 LOPJ, ja esmentat, i fonamentalment, els articles 135.5 i 162 LEC, que es refereixen a l'ús dels sistemes i mitjans moderns i als actes de comunicació mitjançant els mitjans electrònics, informàtics i similars.

No es pot, en conseqüència, plantejar cap objecció sobre això.

No obstant, sí que es vol realitzar dos tipus d'observacions, una de caràcter més general, que inclou una referència a la necessària adaptació de la legislació processal, i una altra, centrada a l'àmbit d'aplicació de la norma.

La primera de les dues ja la va esmentar aquest Consell a l'*Acord del Ple de 28 de setembre de 2005*, pel que es va aprovar, com ja s'ha dit, aquest sistema LexNET de Servei de presentació telemàtica d'escrits i notificacions.

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

En aquella ocasió, el Ple d'aquest òrgan va realitzar les consideracions següents:

- i) continuar avançant en la feina orientada a aconseguir una integració completa de LexNET a les aplicacions de gestió processal, amb l'objectiu d'assolir una «transparència» total per a «l'usuari / ària judicial», de manera que percebi el seu ús com a facilitador de la feina diària;
- ii) introduir a les aplicacions informàtiques de gestió processal «els controls» pertinents que tendeixin a evitar la posada en funcionament del sistema de notificació sense que prèviament s'hagi signat la resolució a notificar»;
- iii) constatar que les experiències realitzades fins aquest moment, a partir de l'establiment de protocols «particulars» amb els Col·legis d'Advocats i Procuradors, no constitueixen el mètode més adequat per a una implantació futura de LexNET, d'aquí, el «conveni» o «protocol» «no és la forma més adequada de regular qüestions de transparència processal», que pot contravenir l'article 1 LEC, que no pot ser suplerta per aquesta fórmula, i, per això,
- iv) manifestar la necessitat de procedir a les reformes legals oportunes de caràcter processal, per donar una resposta jurídica conjunta i harmoniosa a la nova realitat: reforma que s'hauria de referir, com a mínim, a la presentació de documents electrònics amb la demanda (ja que, cal recordar que la LEC exigeix la presentació d'originals, obligació que no encaixa bé amb l'ús de mitjans telemàtics), determinació de l'inici dels efectes jurídics de la presentació telemàtica i de les notificacions (emissió i recepció,

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

dades d'identificació), clarificació de l'eficàcia dels justificants de recepció que genera el sistema, entre d'altres.

En aquest sentit, aquest Informe fa seves les observacions que aleshores va realitzar el Ple d'aquest òrgan pel que fa a la implantació del sistema LexNET, i insisteix en la necessitat de reformar la LEC per a l'adequat funcionament del sistema, així com també en allò ja dit respecte de la pràctica vinculada a l'establiment d'acords amb Col·legis Professionals, mentre que el Projecte persisteix a afirmar que la implementació progressiva considerarà, entre d'altres elements, la incorporació a LexNET d'altres usuaris / àries potencials, a partir de la celebració "d'acords amb els Col·legis Professionals i altres administracions i institucions i organismes públics relacionats amb l'Administració de Justícia" (Disposició transitòria Única del Projecte).

Pel que fa a la segona consideració, és a dir, la relativa a l'àmbit d'aplicació de la norma, convé recordar que sobre aquesta matèria tenen, i, en conseqüència, exerceixen competències diferents Administracions públiques, en aquest cas, l'Administració General de l'Estat, mitjançant el Ministeri de Justícia, i les Comunitats Autònomes amb competències assumides en matèria de Justícia.

Doncs bé, en aquest ordre de coses, el Projecte de Reial Decret sobre implantació a l'Administració de Justícia del sistema informàtic de telecomunicacions LexNET per a la presentació d'escrits i documents, el trasllat de còpies i la realització d'actes de comunicació processal mitjançant mitjans telemàtics, s'aplicarà, segons l'article 1 del text informat, a l'Administració de Justícia.

Per la seva banda, la Disposició adicional primera (que es refereix a l'àmbit territorial d'implementació), disposa que tindrà lloc "a les Oficines Judicials corresponents a l'àmbit d'actuació del Ministeri de Justícia, sense

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

perjudici de l'extensió i la utilització del sistema a les Comunitats Autònomes amb competències assumides en matèria de Justícia dins del marc dels corresponents convenis de col·laboració que es puguin celebrar amb aquesta finalitat", i a l'article 6 del mateix cos normatiu, relatiu a l'administració del sistema, s'atribueix al Ministeri de Justícia, que es defineix com a encarregat d'administrar i mantenir l'entorn operatiu i la disponibilitat del sistema, "la responsabilitat de la realització de les tasques necessàries que garanteixin el funcionament correcte, la custòdia i la seguretat del sistema, sense perjudici de les atribucions corresponents a les Comunitats Autònomes amb competències assumides en matèria de justícia en els termes dels Convenis de Col·laboració subscrits amb aquestes Comunitats."

Tenint en compte la importància de qüestions com les que s'enuncien en aquest precepte, no només des del punt de vista tècnic, sinó amb relació a allò que més interessa aquí, les implicacions que l'administració, manteniment, disponibilitat, funcionament, custòdia i seguretat del sistema poden tenir (i, lògicament, les afeccions eventuais que poden provocar) en els drets i interessos dels ciutadans, i directament en el seu dret a la tutela judicial efectiva, i en la prestació del servei de la Justícia, seria convenient replantejar-se la possibilitat d'establir un marc general de col·laboració Estat – Comunitats Autònomes que, sense perjudici dels oportuns Convenis de col·laboració, estableixi unes pautes d'actuació uniforme i conjunta en la matèria.

Això és tot el que ha d'informar el Consell General del Poder Judicial.

I perquè consti i tingui efecte, estenc i signo la present a Madrid, a dotze de juliol de l'any dos mil sis.